

UCHAWŁA NR L/243/2018
RADY GMINY LIPUSZ
z dnia 11 maja 2018 r.

w sprawie zatwierdzenia „Planu Odnowy Miejscowości Lipusz na lata 2018-2023”

Na podstawie art.18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz.U. z 2017 r. poz. 1875), Rada Gminy uchwala co następuje:

§ 1

Zatwierdza się „Plan Odnowy Miejscowości Lipusz na lata 2018-2023”, przyjęty uchwałą Nr 1/2018 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Lipusz z dnia 11.05.2018 r. stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy.

§ 3

Traci moc Uchwała Rady Gminy Lipusz Nr XX/106/2016 z dnia 11 kwietnia 2016 r. w sprawie zatwierdzenia zmiany w "Planie Odnowy Miejscowości Lipusz na lata 2016 - 2022"

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicach ogłoszeń Urzędu Gminy i sołectwa Lipusz.

Przewodniczący Rady Gminy

/-/ Janusz Wawer

Uzasadnienie

Podjęcie uchwały jest niezbędne w celu aplikacji o środki unijne w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Przewodniczący Rady Gminy
/-/ Janusz Wawer

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI LIPUSZ na lata 2018-2023

GMINA LIPUSZ

maj 2018

WSTĘP

Plan Odnowy Miejscowości Lipusz określa działania w sferze jej rozwoju na lata 2016 - 2022. Jego realizacja ma stworzyć warunki dla rozwoju społeczno-ekonomicznego sołectwa Lipusz i aktywizacji jego mieszkańców. Przewiduje on realizację projektów związanych z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej, w tym utrzymaniem, odbudową i poprawą stanu dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego wsi oraz podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów wiejskich.

Dokument powstał w oparciu o Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 (PROW 2014-2020), który został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW)

Celem działania „Odnowa i rozwój wsi” jest wpływanie na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych mieszkańców wsi oraz promowanie obszarów wiejskich. Umożliwianie rozwoju tożsamości społeczności wiejskiej, zachowanie dziedzictwa kulturowego i specyfiki obszarów wiejskich oraz wpływanie na wzrost atrakcyjności turystycznej i inwestycyjnej obszarów wiejskich.

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości zawiera:

- charakterystykę miejscowości, w której będzie realizowana operacja;
- inwentaryzację zasobów służących odnowie miejscowości;
- ocenę mocnych i słabych stron miejscowości, w której będzie realizowana operacja;
- opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie co najmniej 7 lat od dnia przyjęcia planu odnowy miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju miejscowości, z podaniem szacunkowych kosztów ich realizacji.

Podstawą opracowania planu jest Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Lipusz przyjęty Uchwałą Nr XXXVIII/188/2006 Rady Gminy Lipusz z dnia 21 czerwca 2006. Przy jego opracowywaniu wzięto także pod uwagę wnioski zgłaszane na zebraniach wiejskich, sołtysa i radę sołecką oraz organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Lipusz.

W opisie planowanych do realizacji zadań zawarto nie tylko przedsięwzięcia inwestycyjne ale również inne zadania przyczyniające się do aktywizacji społeczności lokalnej.

Plan Odnowy Miejscowości Lipusz ma posłużyć przede wszystkim uzyskaniu wsparcia z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Pomorskiego na lata 2014 – 2020. Wymienione w planie zadania mogą się również ubiegać o wsparcie z innych źródeł.

W miarę potrzeb i pojawiania się nowych możliwości uzyskania wsparcia na rozwój obszarów wiejskich plan może być aktualizowany. Pozwoli to na efektywne i racjonalne podejmowanie działań służących rozwojowi sołectwa.

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

1.1. Podstawowe dane (położenie wsi, powierzchnia, liczba ludności):

Sołectwo Lipusz położone jest w gminie Lipusz. Gmina leży w środkowej części województwa pomorskiego w powiecie kościerskim. W skład sołectwa wchodzi miejscowości: Lipusz, Borowiec, Konitop, Mechowo, Nowe Karpno, Stare Karpno, Płociczno, Skoczkowo, Zdroje, Szady Kierz i Papiernia.

Według fizyczno-geograficznej regionalizacji Polski J. Kondrackiego Lipusz leży na terenie podprovincji Pojezierzy Południowych w mezoregionach Równina Charzykowska i Bory Tucholskie. Etnograficznie miejscowość przynależy do Kaszub. Lipusz położony jest nad rzeką Wdą wśród malowniczych jezior i lasów. Cały obszar sołectwa znajduje się w dorzeczu Wdy, która na terenie sołectwa przepływa przez Jezioro Lubiszewo (78 ha).

Sołectwo Lipusz jest największym sołectwem gminy Lipusz. Zajmuje ono obszar 33,23 km² co stanowi 30% powierzchni gminy. Obszar ten zamieszkuje 2634 mieszkańców co stanowi 72,40 % ogółu mieszkańców gminy. W Lipuszu mieszkają 2228 osoby (61,20% ogółu mieszkańców) i jest to druga co do wielkości miejscowość w powiecie kościerskim a największa wieś. Na przestrzeni ostatnich 10 lat można zaobserwować stały wzrost liczby mieszkańców sołectwa w 2005 roku było ich 2417, przybyło więc 217 osób, co stanowi wzrost o blisko 9 %. Tendencja ta utrzymuje się i jest spowodowana nie tylko dodatnim przyrostem naturalnym ale w głównej mierze migracjami i to spoza gminy.

Lipusz leży niedaleko zbiegu dwóch ważnych szlaków komunikacji drogowej województwa pomorskiego: drogi krajowej nr 20 Gdynia – Stargard Szczeciński i wojewódzkiej nr 235 Korne – Chojnice. Dzięki tym szlakom Lipusz posiada dogodne połączenie z Trójmiastem (ok. 80 km). Przez miejscowość przebiegają trzy drogi powiatowe.

Lipusz jest także węzłem kolejowym. Przez miejscowość przebiega linia kolejowa relacji Chojnice – Kościerzyna i Lipusz – Bytów.

Tab. 1. Drogi powiatowe przebiegające przez Lipusz

Lp.	NUMER DROGI	NAZWA DROGI	DŁUGOŚĆ /KM/
1.	1934G	Sulęczyno - Skoczkowo	7,869
2.	2400G	Lipusz – dr. nr 235	1,820
3.	2401G	Lipusz – Tuszkowy	4,525
RAZEM			14,214

1.2. Historia wsi Lipusz

Lipusz jest starą osadą, której historia sięga czasów pogańskich na co wskazuje cmentarzysko prehistoryczne odkryte przed II wojną światową na roli parafialnej. Pierwsza wzmianka historyczna o Lipuszu znajduje się w wykazie danin rzymskich duchowieństwa pomorskiego z 1398 roku i to pod nazwą Lyndenpush. Nazwa Lipusz, którą można tłumaczyć jako lipowy gaj składa się z połączenia dwóch pojęć: polskiego "Lipa" i niemieckiego "busch". W 1438 r. istniała tu wieś na prawie chełmińskim, młyn i karczma, odbywały się targi. Pod koniec XVI w. w Lipuszu znajdowała się szkoła.

Kościół w Lipuszu istniał od czasów krzyżackich. W 1686 r. kościół był drewniany jednonawowy z wyodrębnionym prezbiterium oraz kruchtą dla ubogich. W 1885 r. we wsi istniały: szkoła katolicka i ewangelicka, 3 karczmy, młyn, tartak, browar i gorzelnia. Od 1902 r. do wsi dociera kolej. W 1906 r. założono bank ludowy, a obiekt „Rolnika” ukończono w 1911 r. Obecny młyn wodny zbudowano w 1902 roku. W 1939-1945 Lipusz był w granicach III Rzeszy. Od 1984 roku w Lipuszu mają siedzibę władze gminy Lipusz powstałej po rozpadzie gminy Dziemiany-Lipusz. W 1998 roku Lipusz obchodził 600 lecie swego istnienia.

1.3. Przestrzenna struktura miejscowości Lipusz:

Wieś usytuowana w miejscu rozwidlenia szlaków komunikacyjnych z Kościerzyny do Chojnic i Bytowa, związana przestrzennie z doliną rzeki Wdy, pierwotnie ulicowa o zabudowie usytuowanej wzdłuż równoległych ulic po dwóch stronach doliny rzeki. Rozwój zabudowy postępował wzdłuż kilku dróg wylotowych. Lipusz posiada ponadto liczne przysiółki i wybudowania powiązane gospodarczo z wsią.

Miejscowość Lipusz posiada swoje centrum położone w najstarszej części wsi z kościołem katolickim pod wezwaniem Św. Michała Archanioła, budynkiem banku spółdzielczego, młynem wodnym i budynkiem domu kultury. Główną arterią miejscowości stanowią ulice Wybickiego i Młyńska. W centrum wsi, nad rzeką Wdą pomiędzy kościołem i domem kultury znajduje się park wiejski i tereny zielone urządzone w latach 80 ubiegłego wieku. Wraz ze skwerem przy stawie młyńskim stanowią one obszary przestrzeni publicznej w centrum miejscowości.

Centrum wsi Lipusz posiada zwarty typ budowy, działki posiadają wąski układ i są dość silnie zabudowane. Natomiast na obrzeżach miejscowości występuje zabudowa rozproszona, są to miejsca powstawania nowych domów mieszkalnych. Centrum wsi Lipusz objęte jest ochroną konserwatorską. W strukturze zabudowy zachowane są tradycyjne układy zagród i ich elementów a także cenne i wartościowe przykłady tradycyjnej zabudowy mieszkalnej i publicznej, m.in. kościoły, młyn wodny i dom kultury.

Niektóre publiczne funkcje usługowe takie jak oświata, sport i rekreacja zostały zlokalizowane poza historycznym centrum Lipusza. Zespół Szkół w skład którego wchodzi gimnazjum, szkoła podstawowa i przedszkole wybudowano w północnej części miejscowości przy drodze w kierunku Bytowa. Do budynków oświatowych przylega stadion sportowy z placem festynowym i zespołem boisk sportowych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Lipusz określonych jako przestrzeń publiczna.

W Lipuszu występują dwa skupiska przestrzeni wspólnych. Jedno z nich znajduje się w centrum miejscowości i stanowi je: park wiejski na rzeką Wdą, skwer przy ośrodku kultury i ośrodku zdrowia, skwer przy młynie wodnym, teren wokół kościoła poewangelickiego (Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego), plac targowy – parking przy cmentarzu. Drugim taki obszarem jest zespół boisk sportowych i plac festynowy zlokalizowane w północnej części miejscowości przy Zespole Szkół.

INWENTARYZACJA ZASOBÓW SŁUŻĄCYCH ODNOWIE MIEJSCOWOŚCI

2.1. Analiza zasobów miejscowości

Zasoby przyrodnicze

Sołectwo Lipusz leży nad rzeką Wdą, wśród malowniczych jezior i lasów. Morfologia terenu i inne walory środowiska geograficznego sprzyjają rozwojowi turystyki na tym terenie.

Decydującą rolę w kształtowaniu rzeźby omawianego obszaru odegrała praca lądolodu skandynawskiego i jego wód roztopowych w okresie zlodowacenia plejstoceniowego. Na obszarze gminy wydzielić można następujące formy geomorfologiczne decydujące o jego specyfice i charakterze:

- równiny sandrowe,
- wcięte w powierzchnie sandrowe rynny subglacjalne,
- zagłębienia wytopiskowe po martwym lodzie,
- fragmenty wysoczyzny morenowej.

Jezioro Skrzyńki Duże i Karpno.

Ochrona przyrody

Sołectwo Lipusz z południowej strony graniczy z Wdzydzkim Parkiem Krajobrazowym, którego część otuliny obejmuje sołectwo. Obszar całego sołectwa leży w Lipskim Obszarze Chronionego Krajobrazu, który obejmuje zalesione równiny sandrowe z licznymi jeziorami rynnowymi. Całe sołectwo znajduje

się także na terenie Natura 2000 obszar specjalnej ochrony ptaków OSO „Bory Tucholskie”. Teren sołectwa obejmuje także projektowany Rezerwat Biosfery „Bory Tucholskie”.

Na terenie sołectwa planowane są dwa użytki ekologiczne: Zdrojewski Moczar (1,95 ha) i Borowski Moczar (1,84 ha).

W miejscowości Papiernia znajduje się grupa 3 drzew – pomników przyrody: dąb szypułkowy – obwód 3,8 m, dąb szypułkowy – obwód 4,15 m, lipa drobnolistna – obwód 3,7 m. Opieką proponuje się objąć kilka następujących drzew.

Wśród zbiorowisk roślinnych na terenie sołectwa przeważają lasy - bory mieszane i świeże.

Tab. 2. Wykaz proponowanych pomników przyrody w gminie Lipusz

Nr	Przedmiot ochrony	Obwód /m/	Lokalizacja
1	<i>Betula pendula</i> - brzoza brodawkowata	2,34	Zdroje
2	<i>Tilia cordata</i> - lipa drobnolistna	3,08	Nadl. Lipusz, o. Lipusz od. 19, 1800m. na NW od Gostomka
	<i>Tilia cordata</i> - lipa drobnolistna	2,82	
3	<i>Acer platanooides</i> - klon zwyczajny	2,92	Borowiec
4	<i>Acer pseudoplatanus</i> - klon jawor	3,02	Borowiec
5	<i>Salix alba</i> - wierzba biała	4,86	Lipusz
6	<i>Betula pendula</i> - brzoza brodawkowata	2,34	Lipusz
7	<i>Betula pendula</i> - brzoza brodawkowata	2,50	Lipusz

Dziedzictwo kulturowe

Centrum wsi Lipusz objęte jest strefą ochrony konserwatorskiej. W strefie tej znajdują się wszystkie lipuskie obiekty wpisane do rejestru zabytków: młyn wodny, kościół poewangelicki, cmentarz katolicki, zespół kościoła parafialnego p.w. Świętego Michała Archanioła w skład którego wchodzi: kościół, cmentarz przykościelny i kaplica grobowa Bach - Żelewskich.

Do obiektów dziedzictwa kulturowego znajdujących się na terenie Lipusza zaliczyć można:

- budynek Banku Spółdzielczego,
- wieże ciśnień,
- budynek Nadleśnictwa w Lipuszu,
- salka katechetyczna im. Św. Jana Bosko,

- zespół budynków parafialnych w skład, którego wchodzi:

* plebania

* wikariatka

- dworzec kolejowy i budynki kolejowe

W kościele poewangelickim wpisanym do rejestru zabytków znajduje się zorganizowane przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddz. Lipusz i Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Lipusz Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego. Zgromadzono w nim sprzęty i urządzenie używane dawniej w Lipuszu i okolicach.

Tab. 3. Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa pomorskiego

Lp.	Data wpisu	Nr rejestru zabytków/ Nr decyzji	Przedmiot i zakres ochrony	Data powstania	Styl/typ	Materiał
1.	14.04.1986	957/ 5340/4/86	kościół poewangelicki	1865	neogotycki	murowany - cegła
2.	26.08.1986	968/ WKZ/24/1 347/86	zespół kościoła parafialnego p.w. Świętego Michała Archanioła - kościół	1866- 1887	neogotycki	murowany
			zespół kościoła parafialnego p.w. Świętego Michała Archanioła – cmentarz przykościelny			
			zespół kościoła parafialnego p.w. Świętego Michała Archanioła – kaplica grobowa Bach - Żelewskich	1880		murowany
3.	26.08.1986	969/ WKZ/25/1 328/86	cmentarz katolicki	1922- 1923	modernistyczny (kaplice)	

Tab. 4. Obiekty w ewidencji konserwatorskiej

Lp.	Miejscowość	Ulica/Nr	Nazwa	Data	Materiał
1.	Lipusz	ul. Majkowskiego	B. zbór	4 ćw. XIX w.	murowany
2.	Lipusz	ul. Wybickiego	kaplica cmentarna przy kościele	4 ćw. XIX w.	murowany
3.	Lipusz	ul. Wybickiego 10	kaplica katechetyczna	1 ćw. XX w.	murowany
4.	Lipusz	ul. Młyńska 1	młyn	4 ćw. XIX w.	drewniany
5.	Lipusz	ul. Majkowskiego 1	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.	szkieł/ murowany /kamienny
6.	Lipusz	ul. Majkowskiego 5	dom	1 ćw. XX w.	murowany
7.	Lipusz	ul. Majkowskiego 7	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
8.	Lipusz	ul. Derdowskiego 3	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
9.	Lipusz	ul. Derdowskiego 6	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
10.	Lipusz	ul. Lipowa 1	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
11.	Lipusz	ul. Lipowa 7	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
12.	Lipusz	ul. Rogali 15	szkoła	4 ćw. XIX w.	murowany
13.	Lipusz	ul. Wybickiego 5	b. hotel ob. dom	4 ćw. XIX w.	murowany
14.	Lipusz	ul. Wybickiego 9	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
15.	Lipusz	ul. Wybickiego 11	dom	1930 r.	
16.	Lipusz	ul. Wybickiego 12	dom	1 ćw. XX w.	murowany
17.	Lipusz	ul. Wybickiego 13	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
18.	Lipusz	ul. Wybickiego 14	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
19.	Lipusz	ul. Wybickiego 15	dom	1930 r.	murowany
20.	Lipusz	ul. Wybickiego 17	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
21.	Lipusz	ul. Wybickiego 19	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
22.	Lipusz	ul. Wybickiego 21	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
23.	Lipusz	ul. Wybickiego 25	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
24.	Lipusz	ul. Wybickiego 32	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
26.	Lipusz	ul. Pocztowa 1	dom	rok 1930	murowany
28.	Lipusz	ul. Pocztowa 3	dom	rok 1930	murowany
29.	Lipusz	ul. Majkowskiego 19	dom	4 ćw. XIX w.	murowany
30.	Lipusz	ul. Młyńska 3	dom	3 ćw. XIX w.	murowany
31.	Lipusz	ul. Młyńska 4/5	dom	1 ćw. XX w.	murowany

Obiekty i tereny

W Lipuszu występują liczne tereny zielone: park, skwery, pole biwakowe, ogrody. Drogi wyjazdowe z miejscowości obsadzone są drzewami.

Park wiejski z alejkami spacerowymi i miejscem do wypoczynku leży w centrum miejscowości po obu stronach rzeki Wdy. Na prawym brzegu rzeki rosną w nim okazałe drzewa liściaste. Tu też znajduje się parking. Po lewej stronie rzeki znajduje się trawnik z ławkami. Obie części parku łączy drewniany mostek. Teren jest częściowo oświetlony.

Skwery trawiaste z alejkami znajdują się przy młynie wodnym, ośrodku kultury i ośrodku zdrowia.

W północnej części miejscowości znajduje się zespół boisk z placem festynowym. W skład zespołu wchodzi: boisko do piłki nożnej z bieżnią żużlową, zespół boisk o sztucznej nawierzchni „Moje boisko – Orlik 2012”, boisko do siatkówki plażowej, siłownia zewnętrzna na powietrzu, dwa ceglaste korty tenisowe, domek kortowy, parking, plac festynowy. Plac festynowy jest słabo zagospodarowany. Nie posiada stałej estrady ani zaplecza sanitarno-socjalnego. Jest też niewystarczająco oświetlony. Przy boisku piłkarskim brak wystarczającej ilości miejsc na trybunach.

Nad Jeziorem Skrzyńki Duże znajduje się miejsce wykorzystywane do kąpeli z plażą oraz z pomostem. W okresie kąpielowym teren ten jest bardzo popularny wśród mieszkańców Lipusza i turystów.

W Lipuszu rozpoczyna się i kończy Lipuska Trasa Rowerowa. Jej początek i koniec znajduje się przy Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego. Biegnie ona przez Lipusz, Szklaną Hutę, Tuszkowy, Śluzę, Skwierawy, Borowiec, Papiernię, Nowe Karpno.

Przez sołectwo Lipusz przebiega zielony szlak turystyczny „Kamiennych Kręgów”. Rozpoczyna się on w Sierakowicach i kończy w Czarnej Wodzie. Ma długość 93 km. Na terenie sołectwa biegnie przez miejscowości: Nowe Karpno i Lipusz.

W centrum Lipusza przy młynie wodnym rozpoczyna się rowerowy szlak czerwony łączący Lipusz z Wdzydzami Kiszewskimi. Powstał on w 2008 roku. W planach jest wytyczenie i zagospodarowanie odcinka powrotnego Wdzydze – Lipusz.

Przepływająca przez Lipusz rzeka Wda jest znanym i bardzo popularnym szlakiem kajakowym. Na południu miejscowości zlokalizowane jest nad nią pole biwakowe, z którego rozpoczyna się większość spływów kajakowych. Teren ten jest słabo zagospodarowany znajduje się tu tylko prymitywna toaleta i pomost do spławiania kajaków.

Nieopodal Lipusza na terenie lasów należących do Nadleśnictwa Lipusz urządzona została ścieżka dydaktyczna Płociczno. Znajduje się przy niej parking z wiatą i miejscem na ognisko. Ścieżka wyposażona została w tablice edukacyjne mówiące o życiu lasu i gospodarce leśnej. Przez teren gminy Lipusz przebiegają Stolemowskie szlaki Nordic Walking.

Infrastruktura społeczna

W Lipuszu – siedzibie władz gminnych - znajdują się wszystkie ważniejsze obiekty infrastruktury społecznej.

Edukacja

Najważniejszą i największą placówką edukacyjną na terenie Lipusza jest prowadzony przez gminę Zespół Szkół w Lipuszu, w skład którego wchodzi: gimnazjum, szkoła podstawowa i przedszkole. Obiekt, w którym mieszczą się szkoła podstawowa i gimnazjum jest nowy. Jego oddanie do użytku następowo etapami od 2003 do 2008. Znajduje się on w północnej części miejscowości sąsiedztwie kompleksu boisk. W szkole znajduje się stołówka z punktem wydawania posiłków, biblioteka szkolna, świetlica, pełnowymiarowa sala sportowa.

Od 2008 roku w Lipuszu funkcjonuje także prywatne przedszkole zlokalizowane w budynku mieszkalnym. Uczęszcza do niego około 20 dzieci.

Placówką edukacyjną są również Gminne Centrum Informacji (GCI) prowadzone przez Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji oraz prowadzone przez Urząd Gminy, a zlokalizowane w szkole Centrum Kształcenia – Wioska Internetowa. Obie placówki wyposażone są w sprzęt komputerowy i posiadają stały dostęp do internetu. Korzystanie z nich jest bezpłatne.

Opieka zdrowotna i pomoc społeczna

W Lipuszu znajduje się ośrodek zdrowia będący własnością gminy. Budynek jest dzierżawiony przez NZOZ „Przychodnia” w Kościerzynie, który zapewnia podstawową opiekę zdrowotną na terenie gminy Lipusz oraz prowadzi poradnie specjalistyczne i gabinet dentystyczny oraz kompleksową rehabilitację. We wsi znajduje dwie apteki.

Mającą swoją siedzibę w Lipuszu Ośrodek Pomocy Społecznej obsługuje teren całej gminy.

Kultura

W Lipuszu mieści się kilka placówek realizujących zadania w zakresie kultury. Należy do nich Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji (GOKSiR), Gminna Biblioteka Publiczna im. Franciszka Sędzickiego, Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego.

GOKSiR ma swoją siedzibę w centrum miejscowości. Jest jednostką organizacyjną gminy Lipusz. Dysponuje salą widowiskową (dawne kino) na około 100 miejsc oraz salką klubową, w której mieści GCI oraz odbywają się zajęcia kółek zainteresowań. GOKSiR zarządza także obiektami sportowymi znajdującymi: zespołem boisk, kortami tenisowymi oraz placem festynowym. Pomieszczenia i obiekty GOKSiR wykorzystywane są także przez lipuskie organizacje społeczne.

W zakresie działalności GOKSiR znajduje się: organizacja spektakli, koncertów, wystaw i odczytów, imprez rozrywkowych, turystycznych i sportowo- rekreacyjnych, prowadzenie ognisk artystycznych, sprzedaży dzieł sztuki i artykułów użytku kulturalnego, usługi w zakresie rekreacji ruchowej.

Gminna Biblioteka Publiczna ma swoją siedzibę w tym samym budynku co Urząd Gminy Lipusz. Biblioteka dysponuje zbiorem około 15 000 woluminów.

Lipusz może się poszczycić Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego. Mieści się ona w byłym kościele ewangelickim obecnie należącym do gminy Lipusz. Muzeum zostało zorganizowane i jest prowadzone przez Zrzeszenie Kaszubsko-Pomorskie Oddz. Lipusz i Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Gminy Lipusz. Znajdują się w nim eksponaty zebrane od mieszkańców Lipusz i okolic. Są sprzęty i urządzenia wykorzystywane dawniej na Kaszubach. Muzeum posiada w swoich zbiorach około 200 eksponatów.

Infrastruktura techniczna

W sołectwie Lipusz występują następujące elementy infrastruktury technicznej: sieci energetyczna, sieć drogowa, sieć wodociągowo-kanalizacyjna, oczyszczalnia ścieków, stacja uzdatniania wody, sieć telekomunikacyjna ze światłowodem, przekaźniki telefonii komórkowej.

Układ drogowy obsługujący Lipusz i zapewniający mu powiązania komunikacyjne z obszarem zewnętrznym tworzą następujące drogi:

- droga krajowa nr 20 relacji Gdynia – Kościerzyna – Bytów – Miastko – Szczecinek, (przebiega wzdłuż północnej granicy sołectwa)
- droga wojewódzka nr 235 relacji Korne – Chojnice, (przebiega przez wschodnią część sołectwa)
- drogi powiatowe o numerach i relacjach:
 - 1934G – droga krajowa Nr 20 – Lipusz – Skoczkowo,
 - 2400G – Lipusz – Bałachy,
 - 2401G – Lipusz – Tuszkowy,

Uzupełnienie układu drogi krajowej, dróg wojewódzkich i powiatowych stanowią drogi gminne, które zapewniają dojazdy i obsługę wewnętrzną sołectwa. Układ dróg gminnych uzupełniany jest przez drogi wewnętrzne pełniące w układzie rolę dojazdów do wsi, siedlisk i pól. Większość dróg gminnych posiada nawierzchnię gruntową. Utwardzoną nawierzchnię posiadają tylko nieliczne ulice na osiedlach mieszkaniowych w Lipuszu (Szeroka, 8 Marca, Dworcowa, Kolejowa, Wyzwolenia, Bohaterów, Jaśminowa i Krótka) Gęstość dróg znaczenia lokalnego jest wystarczająca dla zapewnienia wewnętrznej obsługi komunikacyjnej sołectwa. Mankamentem natomiast są parametry techniczne i stan techniczny układu, przede wszystkim w zakresie nienormatywnych szerokości jezdni, korony drogi i szerokości pasa drogowego w liniach rozgraniczających, a także rodzaju i stanu nawierzchni jezdni. Drogi gminne na terenie Lipusza:

- droga Nr 184002G Lipusz – Karpno – Gostomko,
- droga Nr 184003G Lipusz – Papiernia – Borowiec,

- droga Nr 184004G Borowiec – do granicy gminy w kierunku miejscowości Skwierany,
- droga Nr 184005G Lipusz od drogi powiatowej – Skoczkowo (Mechowo),
- droga Nr 184009G Lipusz od drogi powiatowej – Konitop – Bałachy,
- droga Nr 184010G Lipusz od drogi powiatowej – Bałachy,

Przez Lipusz przebiegają dwie linie kolejowe:

- linia kolejowa relacji Chojnice – Kościerzyna, lokalna, planowana do modernizacji jako linia o podstawowym znaczeniu dla województwa na odcinku Gdynia-Kościerzyna-Lipusz,
- linia kolejowa relacji Lipusz - Bytów, planowana do zachowania i modernizacji jako linia regionalna o podstawowym znaczeniu dla województwa.

Linie te zapewniają powiązania w skali regionu poprzez stację Lipusz.

Przez teren gminy przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 220 kV. Istniejący system zasilania gminy Lipusz liniami 15 kV zaspokaja obecne potrzeby elektroenergetyczne obszaru opracowania. W sytuacji braku programu rozwoju sieci elektroenergetycznych wysokich i średnich napięć zakłada się, że będą one realizowane w miarę wzrastającego zapotrzebowania na energię elektryczną. Większość ulic w Lipuszu jest w zadowalającym stopniu oświetlona. Konieczność budowy oświetlenia ulicznego występuje na nowych osiedlach mieszkaniowych.

Gmina Lipusz prowadzi odbiór odpadów komunalnych z wszystkich nieruchomości na terenie gminy, tj. z nieruchomości zamieszkałych oraz nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy. W ramach wnoszonej do gminy opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właściciele nieruchomości mogą również skorzystać z funkcjonowania Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK), który zlokalizowany jest w Lipuszu przy ul. Majkowskiego 9B. Punkt przyjmuje odpady selektywnie zebrane: makulatura, szkło, tworzywa, metale, odpady wielomateriałowe, przeterminowane leki i chemikalia, zużyte baterie, zużyte akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlane i rozbiórkowe stanowiące odpady komunalne, odpady zielone, zużyte opony. Odbiór i transport odpadów komunalnych z terenu gminy świadczyła wybrana w ramach przetargu nieograniczonego firma: SITA PÓŁNOC Sp. z o.o. Trakt Św. Wojciecha 43/45 80-044 Gdańsk. Na zagospodarowanie odpadów gmina zawarła umowę z Zakładem Zagospodarowania Odpadów Sierzno Sp. z o.o. z siedzibą: 77-131 Rekowo, Sierzno.

Przez Lipusz przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 200 relacji Łubiana - Bytów o ciśnieniu nominalnym Pn 6,3 MPa o długości na terenie gminy wynoszącej 7,73 km. Obecnie gmina nie posiada sieci gazowej. Zgodnie z opracowaniem „Studium programowe możliwości rozwoju gazyfikacji województwa gdańskiego do 2020 r.” planuje się stację pomiarową I stopnia w Lipuszu.

Do znacznego rozwoju infrastruktury sanitarno-wodociągowej sołectwa Lipusz doszło w ostatnich kilku latach. W 2005 roku rozpoczęto budowę oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowo-

kanalizacyjnej. Do tego czasu we wsi nie było kanalizacji a wodociąg obsługiwał zaledwie kilkanaście domów. W Lipuszu znajduje się także ujęcie wody i stacja uzdatniania wody, która ma docelowo obsłużyć pozostałe miejscowości gminy. Obecnie w Gminie Lipuszu jest 42 km sieci kanalizacyjnej i 41 km sieci wodociągowej. Gminna oczyszczalnia ścieków ma przepustowość około 300 m³ na dobę. W kolejnych latach planuje się dalszą rozbudowę systemu wodociągowo kanalizacyjnego na terenie Aglomeracji Lipusz oraz wodociągu w kierunku Szklanej Huty.

Przez teren gminy przebiegają kable optotelekomunikacyjne międzystrefowe. Na obszarze gminy funkcjonuje centrala automatyczna w miejscowości Lipusz. W coraz większym stopniu uzupełnieniem telefonii sieciowej staje się telefonia komórkowa. Stacje bazowe telefonii komórkowych są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. Na terenie gminy zlokalizowane są dwie stacje bazowe telefonii komórkowej położone w obrębie geodezyjnym Lipusz. Operatorzy telefonii komórkowej na terenie gminy: Polkomtel S.A. i PTK Centertel Sp. z o. o.

Gospodarka i rolnictwo

Gospodarka

Lipusz ma słabo rozwiniętą gospodarkę. Znajdują się tu zaledwie dwa zakłady produkcyjne. Jednym z nich jest tartak a drugim piekarnia. Większość przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie sołectwa zajmuje się usługami, handlem, transportem i budownictwem. Szczególnie prężnie rozwija się budownictwo. W Lipuszu znajdują się 4 firmy budowlane zatrudniające od 20 do 80 osób.

Ważną dziedziną gospodarki jest handel. W Lipuszu znajduje się 13 punktów handlowych oferujących produkty spożywcze, chemiczne, odzież i obuwie, kwiaty, materiały budowlane, opał i pasze. Znajduje się tu też 5 obiektów gastronomicznych w tym dwie restauracje.

Usługi oferują głównie zakłady mechaniki pojazdowej (3) i zakłady fryzjerskie (2). W Lipuszu znajduje się również Oddział Banku Spółdzielczego oraz Urząd Pocztowy.

Rolnictwo

Poza dominującą rolę jaką odgrywa w gminie gospodarka leśna gmina jest również rolniczo-turystyczna. Klimat gminy jest bardzo niekorzystny dla wegetacji roślin z uwagi na występujące przymrozki późną wiosną i wczesną jesienią oraz częste susze w okresie wegetacji. W klasie IV b jest około 3% użytków rolnych, 96,6% gleb to gleby klasy V i VI. Zarysowujący się zmniejszający trend powierzchni gospodarstw rolniczych (obecnie średnia gospodarstwa wynosi 6,5 ha), brak wykształconej specjalizacji w produkcji roślinnej i zwierzęcej, poziom wykształcenia użytkowników gospodarstw powoduje niską opłacalność tej gałęzi produkcji. Z tego względu większość rolników szuka alternatywnych źródeł dochodu, wielu widzi swoją szansę w produkcji biodynamicznej oraz rozwoju agroturystyki. Analizując mapę glebowo-rolniczą dla obszaru gminy Lipusz należy stwierdzić, iż gmina jest terenem o słabych glebach. Największy udział posiadają gleby kompleksu 7 (żytni bardzo słaby) i kompleksu 6 (żytni słaby). Gleby te wskazane są do zmiany użytkowania na nierolnicze, ze względu na bardzo małą wartość agroekologiczną i wynikającą z tego niewielką ekonomiczną

opłacalność upraw. Płaty gleb charakteryzujących się 7 kompleksem przydatności rolniczej gleb, występują przeważnie w sąsiedztwie kompleksów leśnych, bardzo często stanowią polany śródleśne. Największy udział w strukturze zasiewów zajmują zboża (48,9%), w czym dominującą uprawę stanowi żyto, w dalszej kolejności mieszanki zbożowe, owies oraz pszenżyto.

Kapitał społeczny i ludzki

Mieszkańcy gminy Lipusz posiadają bardzo duży potencjał zarówno kapitału społecznego jak i kapitału ludzkiego, o fakcie tym może świadczyć spora jak na tak niewielką miejscowość liczba organizacji społecznych działających w różnych dziedzinach:

- **Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy Lipusz**, które działa na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego gminy.
- **Uczniowski Klub Sportowy „Wda Lipusz”**, prowadzi działalność sportową w zakresie upowszechniania sportu, a szczególnie lekkiej atletyki wśród mieszkańców gminy Lipusz ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- **Uczniowski Klub Sportowy „Lipusz”**, prowadzi działalność sportową w zakresie upowszechniania sportu, a szczególnie tenisa ziemnego i szachów wśród mieszkańców gminy Lipusz ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- **Klub Sportowy „Wda Lipusz”**, prowadzi drużynę piłki nożnej seniorów grającą w Gdańskiej II grupie V ligi. Klub prowadzi również dwie drużyny juniorów.
- **Lipuskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Nadzieja”**, jego głównymi celami są aktywizacja i rehabilitacja osób niepełnosprawnych.
- **Ochotnicza Straż Pożarna w Lipuszu**, zajmuje się zapewnieniem bezpieczeństwa mieszkańców. Wchodzi w skład Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. W jej ramach działa też drużyna młodzieżowa. Jednostka dysponuje dwoma wozami bojowymi oraz jednym samochodem operacyjnym. Ma też remizę ze świetlicą.
- **Zrzeszenie Kaszubsko Pomorskie oddział Lipusz**, prowadzi działalność w zakresie upowszechniania i promowania kultury kaszubskiej. Opiekuje się Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego w Lipuszu.
- **Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej Drużyna w Lipuszu**, prowadzi wychowanie dzieci i młodzieży w duchu ideałów harcerskich.
- **Koło Łowieckie „Jeleń”** zrzesza myśliwych i prowadzi akcje dokarmiania zwierzyny.
- **Polski Związek Wędkarski Koło w Lipuszu**, zrzesza wędkarzy i opiekuje się dwoma jeziorami na terenie gminy Lipusz.

- **Lokalna Grupa Działania „Stolem”**, jest organizacją powstałą w celu realizacji Zintegrowanej Strategii Rozwoju w ramach programu LEADER. Ma swoją siedzibę w Lipuszu. Tworzą ją kilka samorządów powiatu kościerskiego oraz stowarzyszenia, przedsiębiorcy, osoby fizyczne i instytucje z terenu gmin Lipusz, Dziemiany, Kościerzyna, Karsin i Nowa Karczma.

Oprócz tych powyżej wymienionych sformalizowanych organizacji społecznych na terenie sołectwa funkcjonuje wiele nieformalnych organizacji i grup jak na przykład Chór Parafialny im Św. Cecylii, koło emerytów.

OCENA SŁABYCH I MOCNYCH STRON SOŁECTWA LIPUSZ

SŁABE	MOCNE
<p>Brak terenów pod inwestycje gospodarcze. Słabo rozwinięta infrastruktura turystyczna, szczególnie baza noclegowa. Niewielkie rozdrobnione gospodarstwa rolne. Zły stan dróg wojewódzkiej, powiatowych i gminnych. Duży odsetek bezrobotnych wśród kobiet. Niskie dochody mieszkańców. Niedostateczna oferta spędzenia czasu wolnego. Słabo zagospodarowana przestrzeń publiczna. Brak systemu kompleksowych usług turystycznych. Niski poziom kształcenia w zakresie kompetencji kluczowych (mat.-fiz., IT, język angielski). Brak chodników i utwardzonych dróg na nowych osiedlach mieszkaniowych. Brak kompleksowej promocji miejscowości.</p>	<p>Atrakcyjne położenie nad rzeką Wdą przy drodze wojewódzkiej i krajowej. Atrakcyjny krajobraz pojezierza, urozmaicona rzeźba terenu, lasy i jeziora, rzeka Wda. Walory przyrodnicze, obszary chronione. Dwie linie kolejowe. Infrastruktura wodociągowo-kanalizacyjna, oczyszczalnia ścieków i stacja uzdatniania wody. Infrastruktura społeczna: zespół oświatowy, kompleks sportowo-rekreacyjny, hala sportowa, biblioteka, dom kultury. Zabytki: kościoły, młyn wodny Ciekawa historia miejscowości. Szlaki turystyczne: Kamiennych Kręgów, Lipuska Trasa Rowerowa, Lipusz – Wdzydze, ścieżki dydaktyczne, początek szlaku kajakowego rzeki Wdy Pole biwakowe i kąpielisko. Niskie bezrobocie, Prężne małe i średnie przedsiębiorstwa, branży budowlanej i handlowej. Marka: „chleb z Lipusza” Organizacje społeczne: stowarzyszenia kultury fizycznej, SNRGL, OSP, Stow. Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin, ZKP. Duża świadomość tożsamości regionalnej Kaszubów.</p>
SZANSE	ZAGROŻENIA
<p>Możliwość uzyskania wsparcia ze środków unijnych, Aktywność mieszkańców. Rozwój turystyki wiejskiej, agroturystyki oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu – ekologia, naturalne otoczenie, dziedzictwo kulturowe, folklor Wzrost zainteresowania obszarami wiejskimi jako miejscem zamieszkania i spędzania czasu wolnego.</p>	<p>Ograniczone możliwości rozwojowe ze względu na położenie gminy Lipusz na terenie Wdzydzkiego Parku Krajobrazowego oraz status Lipuskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i Obszar Natura 2000. Wzrost bezrobocia. Marginalizacja obszarów wiejskich w zakresie rozwoju infrastruktury technicznej. Migracja młodych dobrze wykształconych mieszkańców do ośrodków miejskich. Dewastacja środowiska naturalnego.</p>

OPIS PLANOWANYCH ZADAŃ INWESTYCYJNYCH I PRZEDSIĘWZIĘĆ AKTYWIZUJĄCYCH SPOŁECZNOŚĆ LOKALNĄ

1. Przebudowa dróg gminnych ul. Ks. P. Dunajskiego i ks. Jutrzenki-Trzebiatowskiego w Lipuszu

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców Lipusza, poprawa bezpieczeństwa oraz ułatwienie dostępu do pałacu zabaw przy ul. Ks. P. Dunajskiego.

Przeznaczenie: utworzenie i zagospodarowanie obszaru o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, poprawa bezpieczeństwa oraz dostęp do pałacu zabaw przy ul. Ks. P. Dunajskiego

Zakres:

- Przebudowa dróg gminnych ul. Ks. P. Dunajskiego i ks. Jutrzenki-Trzebiatowskiego w Lipuszu

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 700 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

2. Przebudowa i budowa dróg gminnych oraz chodników w Lipuszu

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców Lipusza, poprawa bezpieczeństwa.

Przeznaczenie: utworzenie i zagospodarowanie obszaru o szczególnym znaczeniu dla mieszkańców ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne, poprawa bezpieczeństwa.

Zakres:

- Przebudowa dróg gminnych
- Budowa dróg gminnych
- Budowa chodników

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 1 000 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

3. Zagospodarowanie i modernizacja boisk sportowych w Lipuszu.

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców Lipusza, wzrost atrakcyjności turystycznej.

Przeznaczenie: utworzenie miejsca do rekreacji dla mieszkańców i turystów.

Zakres:

- Ulepszenie płyty boiska piłkarskiego
- Budowa trybuny i 2 wiat
- Zakup i montaż urządzeń sportowych (bramki piłkarskie, ścianka wspinaczkowa itp.)
- Zakup trybuny przenośnej.
- Wyposażenie w elementy małej architektury (ławki, kosze itp.)
- Modernizacja boiska do tenisa ziemnego.
- Wykonanie stanowisk do lekkiej atletyki (rzutnie, skocznie itp.)
- Remont i uzupełnienie ogrodzenia.
- Budowa bieżni tartanowej.
- Modernizacja oświetlenia
- Budowa zaplecza (szatnie, magazyn)
- Zagospodarowanie zieleni

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 1 2500 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

4. Budowa parkingu przy ulicy Targowej.

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców Lipusza oraz promocja miejscowości, wzrost atrakcyjności turystycznej

Przeznaczenie: utworzone i zagospodarowane zostaną miejsca spotkań mieszkańców oraz miejsca wypoczynku i postoju dla turystów.

Zakres:

- Utwardzenie terenu
- Budowa oświetlenia

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 250 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

5. Kształtowanie przestrzeni publicznej wsi Lipusz

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców Lipusza oraz promocja miejscowości, wzrost atrakcyjności turystycznej

Przeznaczenie: utworzone i zagospodarowane zostaną miejsca spotkań mieszkańców oraz miejsca wypoczynku i postoju dla turystów.

Zakres:

- Zagospodarowanie terenów rekreacyjno – sportowych
- Urządzenie terenów zielonych
- Skwer przy Urzędzie Gminy Lipusz
- Skwer przy ul. Młyńskiej
- Zagospodarowanie terenu wokół Muzeum Gospodarstwa Wiejskiego w Lipuszu
- Zagospodarowanie terenu wokół byłego przedszkola w Lipuszu

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 1 000 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

6. Urządzenie miejsca wykorzystywanego do kąpeli nad Jez. Skrzyńki Duże.

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców Lipusza, wzrost atrakcyjności turystycznej.

Przeznaczenie: utworzenie miejsca do rekreacji dla mieszkańców i turystów.

Zakres:

- Urządzenie plaży
- Wyposażenie w elementy małej architektury, ławki, kosze, zjeżdżalnia wodna, lampy oświetleniowe, toalety itp.
- Budowa parkingu i drogi dojazdowej

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 300 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego

7. Budowa szlaków turystycznych

Cel: wzrost atrakcyjności turystycznej.

Przeznaczenie: utworzenie miejsca do rekreacji dla turystów i mieszkańców.

Zakres:

- Wytyczenie szlaków
- Oznakowanie szlaków
- Budowa miejsc postojowych
- Tablice informacyjne

Harmonogram realizacji: lata 2016 – 2022

Koszt: 100 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
- Nadleśnictwo Lipusz
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

8. Adaptacja dawnego przedszkola na dom opieki nad osobami starszymi

Cel: poprawa jakości życia

Przeznaczenie: miejsce spotkań osób starszych.

Zakres:

- Prace remontowe
- Wyposażenie
- Utworzenie programu działania domu nad osobami starszymi

Harmonogram realizacji: lata 2016-2022

Koszt: 500 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
- Caritas
- Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego

9. Modernizacja świetlicy wiejskiej przy ul. Młyńskiej

Cel: poprawa jakości życia

Przeznaczenie: miejsce spotkań dzieci i młodzieży.

Zakres:

- Prace remontowe
- Wyposażenie
- Utworzenie programu działania świetlicy

Harmonogram realizacji: lata 2016-2022

Koszt: 100 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
- Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego

10. Organizacja czasu wolnego

Cel: poprawa jakości życia, zaspokajanie potrzeb kulturalnych.

Przeznaczenie: zajęcia skierowane do dzieci młodzieży i dorosłych

Zakres:

- Kółka zainteresowań dla dzieci
- Kursy dla dorosłych i młodzieży
- Spotkania seniorów
- Konkursy dla dzieci i młodzieży

Harmonogram realizacji: lata 2016-2022

Koszt: 250 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Programy pomocowe
- PO Kapitał Ludzki
- Opłaty uczestników

11. Edukacja i doszktałcanie

Cel: poprawa jakości życia, zaspokajanie potrzeb kulturalnych.

Przeznaczenie: zajęcia skierowane do dzieci młodzieży i dorosłych

Zakres:

- Kursy doszkłajające
- Kursy językowe
- Szkolenia dla bezrobotnych
- PO Kapitał Ludzki
- Konferencje i seminaria

Harmonogram realizacji: lata 2016-2022

Koszt: 250 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Programy pomocowe
- Opłaty uczestników

12. Rozbudowa sieci wodociągowo-kanalizacyjnej w Lipuszu

Cel: poprawa jakości życia mieszkańców oraz poprawa stanu środowiska

Przeznaczenie: dostarczania wody i odbiór ścieków

Zakres:

- Budowa wodociągu
- Budowa kanalizacji sanitarnej z przepompowniami

Harmonogram realizacji: lata 2016 - 2022

Koszt: 3 500 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

13. Adaptacja Młyna wodnego na rzece Czarna Woda na cele publiczne - utworzenie sali ekspozycji regionalnej, sali edukacyjnej.

Cel: zachowanie dziedzictwa kulturowego, rozwój turystyki, promocja i edukacja

Przeznaczenie: utworzenie Sali ekspozycji regionalnej i edukacji ekologicznej

Zakres:

- Pozyskanie obiektu Młyn wodny na rzece Czarna Woda (zakup, dzierżawa)
- Przeprowadzenie prac konserwatorskich
- Wyposażenie

Harmonogram realizacji: lata 2018-2023

Koszt: 1 000 000 zł

Źródła finansowania:

- Środki własne
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego
- Urząd Marszałkowski Woj. Pomorskiego

PRZEWODNICZĄCY
Rady Gminy

Janusz Wawer

